مدیر: محمد قدیر تره کی ،
اداره : دعمومی مطبعی له څنګه- کابل
بی امضاء مقالی دمدیر له خوالیکلی کیږی
بی دتعطیل له ورځو هره ورځ خپریږی

PROPERTY OF ACKU

اصلاح

څحایونه کالنی شپږ میاشتنی
د کابل په ښار کښی ۲۵- افغانی ۱٤- افغانی
په افغانستان کښی ۳۰- افغانی ۱۸- افغانی
په دباندنیو هوادو کښی یونیم پون ۱۷ شلنګه

ګڼه (۲۵٤) کال (۱۵) شنبه (۲۷) دجوزا ۱۳۲۳ ش (۲۵) د جمادی الثانی ۱۳٦۳ ق (۱۷) دجون ۱۹٤٤ ع برله پسی لمبر (۳۸٦۱)

تبصره هفته

ددوم محاذ دافتتاح خبر اوددواړو خواو مقدماتي فعالیتونه اوهغه تبصری چه د محاذ غرب دتشکیلولو په نسبت دجهان دخبر رسانی دمهمو منابعواو مبصرینو له خوا شوی دی په خلص ډول سره مو دمخه په تیره هفته کښی دښاغلو لوستونکو ترنظر تیري کړی .

په تیره هفته کښی دواړو خواوڅخپلو لویو کامیابیو اوهغه ترتیباتو چه دفتح دحاصلولو دپاره ئی نیولی دی خبری کړیدی اودغه ډول دواړه خواوی کامیابی دخان پولی خاص بیادمتحدینو زمامداران اوروسآو وروسته ترهغه چه ددوم محاذ عملیات ئی هم و کتل خپلی فتحی دحاصلولو اطمینان ئی په حتمی ډول سره ښکاره کړی دی .

دمحور رؤساؤ هم خپل پوره موفقیت ښکاره کړی چنانچه دمبار کی تلګرامونه ئی هم پدغه خصوص کښی یو دبله سره لیږلی دی . ددوشنبی په ورځ چرچل او آیزن هاور څو ساعته په نورماندی کښی ملاقات وکړ اودمتحدینو قواوی ئی دفرانسی په سواحلو کښی و کتلی . داتازونی دسه ګانه قواؤ رؤساجنرال ارنولد ، جنرال مارشال ، اد میرال کنګ پدغه اواخرو کښی ولندن ته راغله ددغی لاري څخه ئی دفرانسی په سا حل کښی دجنرال آیزن هاور سره ملاقات و کړ . جنرال سمتس دجنوبی افریقا صدر اعظم اوایلن بروك دانګلستان دار کانحرب رئیس هم دنورماند ی په ساحل کښی دچرچل په اتفا ق دمتحدینو عسکر و کتل جنرال آیزن هاور و و یـل چه : دمتحدینو دعسکرو په استعداد اولیاقت سره پوره اطمینان لرم اودمتحدینو قواوی دخپلو قوماندانانو تر اثر لاندی سم دنقشي سره په عملیاتو بوخت دی اودمتحدینو تو ل عسکر دمونت ګومری ترقوماندانی لاندې پیشر فت کوی. جنرال مونت ګومری هم دخپلو عسکر وعملیات په کامیابانه ډول سره ښکاره کړ اوورو سته تر تشکر او خپل رضائیت څخه ئی وویل چه: مونږ ګویا دسواحلو محار به فتح کړه فعلا ۲۵۰ زره دالمان عسکر دمتحدینو په مقابل کښی مقاومت کوی اوتر ۱۰ زره ډیر عسکر ئی بندیان نیول شوی دی.

لندن دمسکو دراډیو په حواله ددوم محاذ دافتتاح اودمتحدینو دقواؤدپیشرفت په خصوص کښی خبررا کړ چه ستالین یوه بیانیه نشر او په هغه کښی ئی وویل چه: دناپلیون دلاسه نشوه پوره چه دانګلستان تر رود باردی تیر شی هتلر هم په دغه ۲ کاله کښی دغه خواهش درلود دمګر دی هم نشو کامیاب هغه څوك چه دانګلستان تر رود بار تیرشوی هغه دمتحدینو قواوی دی چه ددوی عملیات دجګړی په تاریخ کښی ساری نلری .

روزولت هم دمطبوعاتوونمایندهګانو ته وویل چه : دمتحدینو تعرض په اروپا کښی در ګرده په تدریج سره سختیږ ی اودمتحدینو عسکر په پیشرفت و کړی.

ممکنه ده چه روزولت به هم دخپلو متحدینو سره دحربی او سیاسی کنفرانس دیوه تشکیل دپاره دامریکا څخه راووزی مګر ددی نتیجی انتظار به دسرطان ترمیاشتی پوری و کښل شی . دوګول ولندن ته راغی اودآیزن هاور سره ئی ملاقات و کړ . دي دځنو افکارو دپا ر ه وواشنګتن ته غوښته شوی دی.مګر دغه افواهی ده چه دوګول او آیزن هاور په منځ کښی دفرانسی دآزاد شو ؤ اراضی داداري په طرز کښی اختلاف نظر پیښ شوی دی .دانقری څخه خبر را کوی چه دفرانسی دنجات ملی کمیتی داعلامیی په ذریعه ومتحدینو ته ویلی دی چه : موقتاً ئی دفرانسی دحکومت زمام پخپل لا س کښی نیو لی د ی مګر ترا و سه پو ر ی د متحد ه دولو څخه هیڅ چاو هغه ته جواب ندی ور کړی. دغیر رسمی اطلاع په قرار دمتحدینو په محافلو کښی ویل کیږی چه: متحدین حاضر دی چه آزادي حصې دي دنجات د کمیتي ومأمورینو ته ور کړی په هغه شرط چه دوی دغه اساس قبول کړی چه دفرانسی دحکومت آینده طرز تول په ملت تعلق پیدا کړی پدغه صورت به نو متحد ین د نجات کمیته دفرانسی دموقتی حکومت په حیث وپیژنی.

د برلین د راډیو نظـامی مفسر دمحاذ غرب په خصوص کښی تبصره و کړه اووی ویل : چه : دډیره وخته څخه ددغی حملی انتظار ویسته کیدی دهورو سته تر هغه عدم اهمیت سوق الجیشی دمتحدینو د افریقا اوایطالیا په محاذو کښی ، اودغه ډول دروسانو دژمی دحملو په خصوص کښی شرح ور کړه اووی ویل چه: متحدینو داروپادغرب پخپله وروستنی حمله کښی بیله هغه څخه چه کوم تلفات دی نه وی ور کړی کامیابی نده حاصله کړي اونه ئی تر اوسه پوری دالمان په دفاعی خط کښی درز جوړ کړی دی اونه ئی یوه داسی مناسبه موقع چه دوی دی پر کښته شی جوړه کړیده. دجګړی قطعی نتیجه به په دغه محاذ کښی معلومه شي اوهرهغه شی چه جرمنی قواؤ غوښت راوبه رسیږی دفرانسه ویشی زمامدارانو هم خپله همکاری دالمانیانو سره اعلان کړه او وی ویل چه : باید فرانسویان دمتحدینو په مقابل کښی مقاومت و کړی دجاپان امپرا طور دهتلر په نامه او شیګی متسو دجاپان خارجه وزیر دربین تروپ دالمان دخارجه وزیر په نامه دالمانی قواؤ دموفقیت په مناسبت داروپا په خاوره کښی دمتحدینو دحملی په مقا بل کښی دمبار کی تلګرام مخابره کړ اواطمینان ئی ښکاره کړ چه کامیابی به دالمان وی. دلندن څخه داروپادغربی محـاذ دحربی وضعیت په خصوص کښی وویل شوه چه دمتحدینو ٤ سوه زره قواوی دنورماندی په ساحل کښی په طول ۸۰ میله او په عرض د۱۰ څخه بیاتر ۱۲ میلو پوری وړاندی تللی دی اوتر ۵۰۰ مربع میله ډیره مځکه ئی نیولی ده اوساحلی سرحدی ښارونه لکه بایو، ایزینی ، کار ن تا ن ، مون بورګ ئی نیولی دی دوروستنی اعلامیی په قرار دشیر بورګ او کانت وخواته روان دی . د اتازونی عسکر دسن لو و۷ میلی ته رسیدلی دی په اوله حمله کښی ئی ۱۰ زره المانی عسکر بندیان یا محوه او جنرال الهلش قوماندان ئی وواژه. دبرلین داعلامیی په قرار په نورماندی، غرب کان ، جنوب بایو کښی د متحدینو حملی ردی شوی اودالمانی قواؤ قوماندان په شیر بورګ کښی مړ شو . د کان او(تی ئی) په مینځ کښی دروملی نوی ټانکداره عسکر رارسیدلی دی او احتمال کیږی چه ډیر سخت جنګونه به وشی. دمتحدینو دقواؤ ۷ فرقی محوه شوی اوتر ۲۰۰ زره طنه ډیری بیړی ئی دفرانسي په ساحل کښی ډوبی شوی علاوه پرهغه ۱٦ جنګی بیړی ، څو کروزره او مخربه اوتر ۱۵٦۰ ډیری الوتکی ئی محوه شویدی . د المان او متحدینو دفضائی قواؤ حملی په شدت سره دوام لری اودغه ډول په بحر مانش کښی دمحور و بحری قواؤ ته درانه تلفات اوښتی دی. دایطالیا په حربی اوسیاسی اوضاع کښی ډیر تحول پیښ دی بادولیو داحزابو درؤساؤ دعدم موافقت په نسبت دخپلی عهدې څخه استعفا کړیده اوامبرتو د ایطالیا دسلطنت قائم مقام (ایوانو بونومی) چه دایطالیا دنجات په کمیته کښی ئې عضویت درلود اود باسابقه سیاسیونو او دفاشیست دحزب دمخالفینو څخه و د کابینی په تشکیل سره مأمور کړ پدغه کابینه کښی ۷ کسو شمولیت کړیدی کونت سفورزا د مخنی وزیر خـارجه هم پدغه کسانو کښی شته او تصور کیږی چه دا کابینه به دمتحدینو سره ښه همکاری و کړی. دلند ن اودروم په منځ کښی مخابرات بی سیم جاری شو.(۵) نمبر اردو دروم په شمال کښی دچوتیا کاستلانو، ګدونیـا و یتربو ، تران تار کونیا او۸ نمبر اردو دا وو تسـانو ، فرانکهالیا، چی ئی تی سا ن ستیفانو ښارونه ونیوه اودسالین تر سیندپوری پوتل اود(پوپولی) موضع ئی و نیوه . متحدین دروم پـه شمال کښی د ۷۰ څخه بیاتر ۷۵ میلو پوری وړاندی تللی دی ۵ نمبر اردو دالمانیانو شدید مقاومت مات کړیدی دبرلین دخبر په قرار دتیبر دسیند په غرب او دادریاتیك په ساحل اودایطالیا دمحاذ په منځنی جبهه کښی دمتحدینو حملی وروسته ووهلی شوی اودیو ګوسلاویا د محاذدجګړ و په خصوص کښی وائی چه: د تیتودیوی تولګی قواؤ حملی د(بیراك) په جزیره کښی وروسته ووهلی شوی دالجزیری څخه خبررا کوی چه : د یو ګوسلاویا آ زادعسکر دلوزینا په شر ق کښی مدافعه کوی په مونتی نګر و کښی محلی ډب و اخ پیښ دی او په کروشیا کښی فوقیت دیو ګوسلاویا دملی عسکر و په لاس کښی دی. دبرلین دخبر په قرار (راندولف چرچل) د بر طانیی دصدر اعظم زوی وروسته تر هغه چه دالمان دیاراشوتی حملی په اثر ئی د تیتومر کز پریښود روم ته رسیدلی دی . دروسیئی په محاذو کښی هغه خبر چه دو یلووډ دی دلینن ګراد په شمال کښی د روسانوی تعرض دی چنانچه شورویان د کاریلیا په جبهه کښی درپپوری و ۳۰ میلی ته رسیدلی دی اود ۳ ورځو په ضمن کښي ۲٤ کیلو متره وړاندی تللی دی اوخود نفوسو ډك ځایونه ئی چه په هغه کښی دتیریو کی ، یات کیینا یاپیله ښارونه هم شامل دی نیولی دی .

د برلین دخبر په قرار د کاریلیا پـه خا کـنای کښی فنلند یانو دشورویانو په مقابل په تعرض شروع کړیده دیاسی او تارنوپول په جبهه کښی دشوروی او المانی قواؤ په منځ کښی جګړه جاري ده دهلسنکی داعلامیی په قرار دسویډن او فنلیند په منځ کښي تجارتی مذا کرات په موفقانه ډول سره پای ته ورسید ل اودفنلیند واردات په دسویډن څخه تر ۹ ملیونه کرونه ډیر شی او په عوض کښي به فنلیند خپل صادرات وسویډن ته ډیر کړی . دواشنګتن دخبر په قرار سویډن دمتحدینو سره موافقه وکړه چه د (بال بیرنګك) صادرات المان څخه موقوف او نور خپل صادرات به هم دالمان څخه په سل کښي شل لږه وی . پرتګـال هم دولفرام صادرات دالمان څخه پرمخ منع کړه دانګلیس او هسپانیئی مذا کرات په کامیابانه ډول سره دوام لری . انقری

دلندن په حواله وویل چه (دا کتر بینش) دچکوسلوا کیا رئیس جمهور دلندن څخه دچکوسلوا کیا داهالیو په نامه یوه بیانیه ایراد او په هغه کښی وویل چه: نژدی ده چه دفرانسي او بالقاناتو څخه او په حمله پر المان شروع شي اودشوروی عسکر د دانیوب تر سیند پوری تللی دی او دمتحدینو دا عمومی حمله به دمخه د المان تر سقوط متوقف نشی دچکوسلوا کیا دتبعهؤ څخه چه دهنګري عسکر دالمانیانو سره خدمت کوی توقع و کـړه چه باید په اول فرصت کښي دعسکری خدمت څخه و تښتی اودتیتو دقواؤ سره ملحق شی اویا په نورو ځایو کښي دالمانیانو پرضد عملیات و کړی دهندؤ برما په محاذ و اوبحرالکاهل په جنوب غرب کښي مهمه واقعه نده پیښه شوی صرف ا کتشافی فعالیتونه او ددواړو خواؤ څخه لنډ بحری او هوائی ډب و آخ پیښ دی . مګر دچین په محاذ کښي جاپانی قواوی وروسته تر چانګشا ترنیولو دشمـا ل غرب وخواته دچین په مر کزی برخو کښي تعرض کوی .

معلومه به شی چه په آینده هفته کښي به څه نور لوی حربی سیاسی تحولات پیښ شی .

کورنی خبرونه

جواب تلګرام اعلیحضرت

معظم همایونی از طرف اعلیحضر ت جارج ششم شاه انګلستا ن

اعلیحضرت پادشاه افغانستان- کابل !

وصول تبریکات دوستانهٔ اعلیحضرت شما بمناسبت سالګرهٔ ولادتم موجب مسرت زیاد ګردید.از آرزوهای نیکو ی شما صمیمانه تشکر مینمایم.(جورج-ار-ای)

سپه سالار غازی از احساسات

اهالی جنوبی تشکر فرمودند

ګردیز :روز پنجشنبه تمام معاریف ومشر ا ن و لا یت جنو بی سا عت ۱۱ قبل از ظهر که در پارك ریاست تنظیمیه حضور بهم رسانیده ووا لا حضر ت سپه سالار غاز ی و وز یر حر بیه احساسات پر حرارت حا ضر ین ر ا به لطف وبشا شت پذیر فتند .

ومولوی خمار الد ینخا ن منتظم د ا ر العلو م دینی نجم المدار س : معروضهٔ را که تمام ا ها لی به حضو ر ا علیحضر ت معظم هما یو نی نوشته بودند قر ا ئت کر د ند بعدازا ن والاحضرت وزیر حربیه وسپه سالار غازی از احساسات نیك شا ن کـه بوطن و پادشاه معظم و محبوب خود دارند اظهار تشکر فرمودندو مجلس بعد از صرف طعا م چا شت بمسر ت خاتمه یافت . (باختر)

دشپی وستری خبرونه

انقره : اه الجزیری نه خبر رسیدلی دی چه پرون دګول دفرانسه په نیو ل شوو مځکو کښی دفرانسه موقتی حکومت تاسیس کړ .

انقره : شکری سراج اوغلو دتر کیې صدر اعظم اودخارجه چارو کفیل چه دتر کیی د ټولو مطبوعاتو او نشریاتو مدیر هم حاضر وله نامه نګارانو نه تشکرو کړ اووي ویل چه: تاسی تراوسه پوری خپله ټوله قوه له نورو مملکتو سره د تر کیی ددوستی په لاره کښي لګولی ده اوغواړم چه نورهم ډیر کوښښ په دي خوا کښي و کړی ده علاوه کړه چه دتر کیی منابع اومرا کز په هیڅکله دانګلستان اودده دملګرو (اتازونی او روسیه) پرضد په کار ونه لو یږی دتایمز دروزنامی نماینده پوښتنه څخیني و کړه چه په دی کښي د(دره دانیل) تنګه هم شامله ده؟ سراج اوغلو وویل چه: په دي کښی دتر کیي ټوله قوه اومرا کز شته اودجرمن او روسی جنګی بیړیو ته به دتیریدو اجازه ور نکړه شي اودجرمنی تجارتی بیړی به ښې ویلتلی شی چه رښتیا تجارتی دی که یه ؟

برلین: تیره ورځ او ن دانګلستان پرجنوب او لندن لوی او نوی بمونه واچول شوه اودرانه تلفات ئي واړول د کومون په غرب اود کرانتان په جنوب کښي جرمنی قواؤ خپلی تودي او کلکی حملی بسي او زدي کړي

از مجلهٔ ایشیاتك دایجست (امریکائی):

بقلم ایلای کولبرتسن:

صلح آینده

(۳)

وتوپخانهٔ ثقیل مدافعه کنند. قوه بتناسب تصرف و مالکیت این اسلحهٔ ثقیله ووسایل ساختن ایشان حساب میشود. لهذا در عصری که صلح برقرار شود این اسلحهٔ ثقیله باید بصورت استثنائی با ختیار قوهٔ پولیس جهانی باشد.

قوهٔ پولیس جهانی از یکطرف از واحدها یادسته‌های ملی که بصورت ذخیره و احتیاط در مملکت اصلی خود شان مستقر باشند وازدسته های متحرك که برای حمله بر علیه متجاوز اولین دسته شمرده خواهند شد متشکل خواهند بود ومعاش بلندی داشته وازرضا کارهای دارای تعلیمات بلند تشکیل خواهند یافت.

در ین فدریشن آفاقی بارزه خواه یا ناحیهٔ قشون گیری ملی به تناسب سهم و حصهٔ هریك ازدولت‌های شامل فدریشن‌های یازده گانه موجود بوده تصرف وساخت اسلحهٔ ثقیله هم درست با ساس همان اصل وبرنسبت سهم وحصهٔ تناسب خواهد بود.

در هر کدام ازین کشورها کدام عسکر دیگری مجاز نخواهد بود جز قوای پولیس محلی مسلح با اسلحهٔ که از ماشین دار ثقیلتر نباشد. هر ناحیه یاحوزه یا هر قشلهٔ عسکری ملی گرچه ازطرف حکومت فدریشن جهانی بوجود آورده شده و صرف از طرف حکومت مذکور معاش داده میشوند اما صرف درحالات حرب به اوامر فدریشن مذکور تابع میباشند.

در اوقات صلح این عسکر یك قوهٔ مسلح ملی مملکت خودش که درداخلهٔ خود مملکت قرارداشته وازطرف افسران مملکت خودش باصول عملیات ومشق‌های نظامی وخصوصیات خود آن مملکت تربیه بگیرند باقی خواهند ماند. سربازان، ملاحین، هوانوردان درتحت حلف وتعهد اینکه خود بخود و بصورت اوتوماتیك برعلیه متجاوز نه تنها بر مملکت خودش بلکه متجاوز بر علیه فدریشن آفاقی جنگ ومدافعه خواهند کرد مقید خواهند بود.

دستهٔ عساکر متحرك بر عکس عساکر ملی، اردوی خود حکومت جهانی ودرهمه اوقات درتحت اوامر و کنترول مستقیم حکومت مذکور خواهد بود. این صنف عسکر صرف از افراد ملل کوچك جمع آوری و گرفته شده وبچندین واحدهای زمینی، بحری وهوائی همان ملیت‌ها تشکیل یافته و نیز به اسلحهٔ ثقیله مجهز خواهد بود. این واحدها در نقاط سوق الجیشی که اغلباً جزایر مشرف وحاکم بر نقاط وساحه‌های پر آشوب باشد متمرکز خواهند بود.

چگونگی تعین وتقسیم پولیس جهانی برحسب ذیل مناسب یافته شده است:

سهم وحصهٔ سربازان ملی اتازونی ۱۲ فیصد
« « « برطانیی ۱۵ «
« « « روسیه ۱۵ «
سهم وحصهٔ سربازان ملی فرانسه، جرمنی، چین، پولیند، ترکی، هندوستانی (که اخیر الذکر موقتاً در تحت قوماندهٔ برطانیه خواهد بود) از هریك ٤ فیصد
سهم وحصهٔ سربازان ملی مالیزی (که موقتاً درتحت قوماندهٔ امریکا باشد ۲ فیصد
سهم وحصهٔ سربازان ملی جاپان ۲ فیصد
سهم و حصهٔ سربازان ملی صنف عسکر متحرك که یك سهم و حصهٔ مجموعی سربازان منتخب از دولت های کوچك اعضای فدریشن خواهد بود ۲۲ فیصد.

مجموع اینها صد فیصد میشود.

هیچنوع قشون دیگر جزیك قشون خفیف ژاندارمری به ملل مذکور اجازه داده نخواهد شد. بسیاری اشخاص باین باور واتقان دارند که تا یك مدت طولانی بعد از جنگ کار پولیسی دنیا باید تادرجهٔ زیادی به ملل متحده تفویض گردد. سهم و حصهٔ قوه این نظریه را بیك دستگاه عملی ترجمه وتعبیر میکنند. ملل متحدهٔ بزرگ پنجاو چهار فیصد این قوای ملی را دارا خواهد بود. با دستهٔ عساکر متحرك سه ربع قوای نظامی دنیا که در چهار دسته قوای بزرگ مسلح تقسیم شده باشند در تحت اختیار آن مللی خواهد بود که برای حفظ امنیت بیشتر مشتاق و اندیشناك باشند.

برای اول دفعه در تاریخ، همه ملل کوچك که فرداً فردحتی یك کسر چنین یك قوه را تثبیت وتامین کرده نمیتوانند من حیث مجموعی بزرگترین قوهٔ نظامی دنیا ومتحدین دایمی قوای ضد نظامی خواهند گردید. باین ترتیب انقلاب صنعتی که معناهمه ملل ضعیفه راغیر مسلح نموده میتواند دوباره آنها را مسلح ودر خدمت صلح با دوام بگمارد.

ازنقطهٔ نظر روحیات پر واضح ومسلم است که دستهٔ قشون متحرك که درست از بین آن مللی که هستی وموجودیت شان بر فدریشن جهانی مربوط ومنحصر میباشد گرفته شده میباشد همه بجانب فدریشن بوده وبنابران بکمك هریك دولتیکه مورد حملهٔ یك متجاوز قرار بگیرد خواهند شتافت.

هکذا مسلم است سربازان ملی که در سرزمین مسقط الراس شان قرار گرفته افسران و صاحب منصبان ایشان را هم وطنان خودشان تشکیل داده میباشد گاهی برعلیه وطن خود شان برای پیشبرد عملیات خلاف قانون حکومت فدریشن جهانی که اگر احیاناً بخواهد مرتکب شود قیام و اقدام نخواهند کرد. ولی ازآنجا که ایشان برطبق قانون اساسی فدریشن جهانی درعین زمان عضو پولیس جهانی میباشند طبیعی برای قیام وحرکت برعلیه کدام متجاوز بدون تحصیل رضائیت وموافقت حکومات ملی خودشان مامور وگماشته شده میتوانند. لهذا اصل وبرنسبت سهم قوه بحیث یك الیانس مدافعوی دایمی کار وعمل خواهد کرد.

برای مثال چنین یك قوهٔ پولیس آفاقی بهترین امید برای امریکای لاتین میباشد. (باقیدارد)

مجلس ترحیم

نسبت بوفات پسرم الیوم و فردا یکشنبه محفل فاتحه گیری مردانه درمسجد ملاغلام چارهداری و فاتحهٔ زنانه بخانهٔ نمبر ۱۱۱/ ۳۱ گذر مذکور دایر است.

« امیر محمد کند کمشر عضو اصلاح و ترقی وزارت حربیه »

دباندی خبرونه

مسکو : دشوروی حربی اعلامیه: د« کاریلیا » په خاکنا کښې دلیننگراد دمحاذ عسکرو چه خپلی تعرضی جنگو کښې د (موستامیاکی) او (کوتیر سیلکیه) په منطقو کښې دفنلینډیانو دسختو تدافعی استحکاماتو په دوم خط کښې درز رواچاوه دجوزا په (۲۵) نی تقریبا (۲۰) مهم اتکا ئی ځایونه اوخوداور گاډی سټیشنونه د فنلینډیانو څخه و نیول . دتعرضی جنگو په (٦) ورځو کښې دلیننگراد دمحاذ عسکرو دفنلینډیانو دسختو مدافعی استحکاماتو په (۲) خطو کښې درز اچولی دی او(٤۰) کیلومتره وړاندي تللی دی اودخپل درز پرخوالی ئې (۷۵) کیلومترو ته رسولی دی . ددغه استحکاماتو په اول اودوم خط کښې د درز اچوولو په وخت کښې ئې تر (۵۰۰) ډیر سنگرونه او استحکامات نیولی اومات کړی دی شوروی عسکر دضد پیاده اوضد ټانك دسختو موانعو سره تردو وخطوتیر شول . دهغو اطلاعاتو سره سم چه پوره ندی دلیننگراد دمحاذ عسکرو دجنگو په (۵) ورځو کښې ۲۳۵ توپه ، ٤۰۰ ماشیندار ، ۱۸۰ مین انداز دولجی په دول نیولی دی سربیره پردې ئې تر ۲۵۰ ډیر توپه او تر ٤۰۰ زیات ماشیندار ه محوه کړیدی په نورو محاذو کښې څه تغیر نشته، دجوزا په ۲٤ په تولو محاذو کښې په هوائی جگړو کښې اودجگ خواو توپو په مرسته دمقابل طرف ۱۲ ـ الوتکی را آچولې شویدی دجوزا په ۲۵ شپه شوروی لری تلونکو الوتکو دمتقابلې خوا پر هوائی میدانو حملې وکړې . او دیپلو ستوك اوبا را نو ویچی او الو نینیخ په هوائي مرکزونې بمباری وکړه دبمبار یو په نتیجه کښې ئی لوی اورونه بل کړه او ۳ شوروی الوتکې خپلو مرکزو ته بیرته ندی راغلی بوې شوروی الوتکې دفنلینډ په خلیج کښې یوه المانی دحمل اونقل بیړی په ۱۵۰۰ طنه ظرفیته ډوبه کړه . (تاس)

لندن : دیورپ دغربی محاذ نه دمتحدینو حربی ابلاغیه : داتازونی هغه قوځونه چه د(کرانتان) نه دغرب خواته وړاندي درومي په هغه جبهه کښې چه ۱۰ میله سورلری ۱۰ میله وړاندي تللی دی اود (پریتو) شاؤ خواته ورسیدل داتازونی دقواؤ بل تولگی عسکر ونمون بور دشمال شرق په ۵ میلی کښې (کینیویل) ونیو اودوالونی ـ شهربور اور گاډی ته ئې خطر پیدا کړ او گمان کیږی چه یدې جبهه کښې دالمانیانو متقابلې حملې ژر شروع شی داتازونی قوځونه د کرانتان دجنوب نه ـ ن اونه وړاندي دروم دانگریز او کاناډاقوځونو تیبی او کان ترمنځ او همداول د کان په شمال کښې دالمانیانو متقابلې حملې ردی کړې اوپدې ځای کښې ډیره کلکه جگړه جاری ده د کومون ـ تی ـ بی په جبهه کښې دآلما نیانو تلفات ډیر درانه دی . دمتحدینو دحمل اونقل بیړی ـ دفرانسی سواحلو ته پر له پسی ملا تړ او حربی مهمات رسوی دانگریز جنگي بیړیو په لپا ورا او نورو ځایو کښې د آلمان پر نظامی تاسیسا تو دمرد کوشلك وکړ دمتحدینو الوتکو دسهارنه ترماښامه پوری په هوائی مرکزو اومواصلاتی خطوطو او پر نظامی تاسیساتو اودحمل اونقل پر وسائلو بمباری وکړه . داتازونی

یو هسیل (۱۱) سودالوتکو دفرانسي په شمال اوشمال غرب اوجنوب کښې په خپلو نښوحمله وکړه او ۱۲ ـ آلمانی الوتکی ئی راوغورزولی د دغه عملیاتو نه ۳ بم اچوونکی او (۳) ښکاری الوتکی بیرته ندی راغلی . دانگریز الوتکو دفرانسی په ساحل کښې د آلمان یوه نقب یا کوونکی بیړی ډوبه کړه او ۹ نوروبل ډول الوتکوته ئی تاوان واړاوه دمتحدینو بل سپل الوتکو د (فریزین) د جزیرو په اوږو کښې یوه لویه تجارتی بیړی ډوبه کړه اویوه امدادی بیړی ئی وچی ته وزغلوله اویوه نقب یا کوونکی بیړی ئی ډوبه کړه او (۵) دغه ډول الوتکوته ئی اور وا چاوه اویوه نقب یا کوونکی بیړی ئی په بمووویشته د متحدینو جنگی بیړیو د آلمان دوي نقب یا کوونکی بیړی په گولیو وویشتلې پرون سهار دانگریز الوتکو دجگړې په میدان کښې دآلمان په نظامی تاسیسا تو ٤٦۰۰ طنه بمونه وغورزول اودپاریس په شاؤخوا کښې ئی په مواصلاتی خطوطو بمباری وکړه . په هوائی جگړو کښې دانگریز یوه الوتکه او د آلمان ۸ ـ الوتکې تلفې شوې پرون سهار دانگریز الوتکو دفرانسي ساحل ته نژدی د آلمان ۵ ـ الوتکې راواچولی . (ریوتر)

ملبورن: دآسټریلیانه د متحدینو حربی ابلاغیه: د متحدینو یو هسپل الوتکو دبحرالکاهل په مرکزی برخه کښې د (یاپ) په جزیره کښې اودمتحدینو څو سپلو الوتکو د تیمو دجزیری په دبو گانو یل تر جزیری پوري دجاپان په مرکزو بمباری وکړه . (ریوتر)

کاندی : دهندنه دانگریز حربی ابلاغیه : څو تیان دشرق نه دمو کانگ داور گاډی په مرکز حملې کوی پدې ورځو کښې دمتحدینو قواؤ د(مچینا کمائنگ ـ مو کانگ) په مثلث نما منطقه باندې خپل فشار ډیر کړیدی . (ریوتر)

الجزیره : دمدیترانی نه د متحدینو حربی ابلاغیه: دمتحدینو قواؤ په ایطالیا کښې (ترنی) او (اوربی تیلو) محاصره کړه . (ریوتر)

چونگ کینگ : دچین حربی ابلاغیه : جاپانی قوځونو ته هوسا ملاتړ رسیږی او دجنوب شرق نه دهونان دولایت په مرکز (چانگشا) باندې حملې کوی اوچانگشا ته ئی خطرپیدا کړ . چینی قوځونه تراوسه پوري دچانگشا په ښار کښې مقاومت کوی جاپانی قوځونه د(چو چاو) او (لی لنگ) خواته چه دچانگشا په جنوب اوجنوب شرق کښې دی وړاندي دروم . (ریوتر)

انقره : (منه منجی اوغلو) دترکیې دخارجه چارووزیر استعفا وکړه او (شکری سراج او غلو) د ترکیې صدراعظم دخارجه وزارت عهده هم په غاړه واخیسته . (ریوتر)

لندن : (منه منجی اوغلو) دترکیې دخارجه چارو وزیر دکار څخه لاس وایستل اود کابینې نورو غړیو دده سیاست ونه ساته (سراج او غلو) دترکیې صدراعظم وویل : چه د (دردانل) نه به دالمان بیړیوته هیڅ کله دتیر یدو اجازه ورنکړه شی په آینده کښې به دالمان تجارتی بیړی ـ نښې وکنټل شی چه څرگنده شی چه دغه بیړی ـ په حقیقت کښې تجارتی دی که نه دالمان هغه دوې بیړی ـ چه د (باسفورس) خولی ته رسیدلی دی تر نظارت لاندی به ونیوې شی دترکیې منابع به په انگلستان اتازونی او اتحاد شوروی باندی استعمال نشی (سراج اوغلو) د ترکیې دخارجه وزارت عهده هم په غاړه واخیسته . (ریوتر)

لندن : دپنجشنبی په ورځ جنرال دوگول دفرانسی نه انگلستان ته ولاړ . (ریوتر)

برلین : دالمان حربی ابلاغیه : دنورماندی په جبهه کښې جگړې ورځ په ورځ پسی تودیږی هغوامریوا وردو گانو چه متحدینو د فرانسی په خاوره پیاده کړه کونښښ وکړ چه خپل اتکائی ځای دبحری توپخانی داور اوهوائی قوی او میدان ته دپیاده تولگیو اوپه ټانکو راوستلو باندی وسعت ورکړی . دهمدی اساس اود جگړې میدان نه ددواړو خواؤ نه دهوسا تولگیو دراوستلو له مخې جگړې ورځ په ورځ پسی تودې شوی د متحدینو دټانکلرونکی قوی پر ونی حمله هم دبالوان دجنوب غرب په ناحیه کښې ناکامه شوه او در انه تاو انو نه وروایښتل دسن لوراو سن میرا گلیز دشمال غرب په ناحیه کښې دمتحدینو حمله رد ه شوه اوډیر تاوانونه وراوښتل دالمان الوتکو دمتحدینو ١٤ بیړی په ١٠١ طنه ظرفیته یاډوبی اویا کلکی زیانمنی کړی په بحری جگړه کښې د(جرازی) دجزیری دجنوب غرب په او بو کښې دمتحدینو یو مخرب اودالمان یوه بیړی ډوبه شوه دالمان ساحلی توپو داوران دسیند په خوله کښې دمتحدینو یوه ثقیل کروزر او یو مخرب ته تاوان واړاوه . دالمان ساحلی توپو د شیر بور گې په شمالی اوبو کښې د متحدینود بیړیو په یوه قافله دمرد کو شلك وکړ او هغه ئې مجبوري کړی چه وتښتي متحدینو په ۱۰ ورځو کښې د ٤۰۰ نه ډیر ټانکه ادیو زر الوتکی دلاسه ورکړی دالمان ساحلی توپو اوالوتکو او بیړیو په همدغه موده کښې ۳ کروزر ۹۰ مخرب ، ۲۰ گرندی بیړی ۲۳ دحمل او نقل بیړی په ۱۳۱٤۰۰ طنه ظرفیته او ۱۲ نوری بیړی په ۱۸۳۰۰۰ طنه ظرفیته ډوبی کړی او ۲ کروزر ۳۰ دحمل اونقل بیړیو ، ۱٦ مخربو ۵۸ نورو بیړیو ۲ عسکر پیاده کوونکو بیړیو اویوی تجارتی بیړی ته ئی داسی کلك تاوان واړاوه چه بایدهغه محوه شوی وی دمتحدینو انسانی تلفات دالمان دتلفاتو نه څو مرتبې ډیر دی په ایطالیا کښې دبولنا په دواړو خواؤ کښې کلکې جگړې جاری دی متحدینو ډیر و تلفاتو ورکولو په اثر لږ مخکې ونیوی په شرقی محاذ کښې کوم مهمه واقعه نده پیښه شوی اوصرف د(کندلکشا) او (بوئی) په ناحیه کښې د روسانو حملی سره له درنو تلفاتو ورادو لو رد شوی . په تور سیند کښې دروس ۲ تو پلرونکی بیړی ډوبې شوی دمتحدینو یوه سپل الوتکو په بوداپست حمله وکړه او ۱۸ حمله راوړونکی الوتکی را واچولی شوی بیگا شپه دمتحدینو الوتکو په (راین ویستفیلیا) بمباری وکړه دالمان الوتکو دانگلستان په جنوب شرقی ځایو حمله وکړه او ډیر تاوانونه ئی واړول . (ترانس اوشن)